

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 189/21
Luxemburg, 21 octombrie 2021

Hotărârea în cauzele conexe C-845/19 și C-863/19,
Okrazhna prokuratura – Varna

Curtea precizează anumite dispoziții ale Directivei privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană

Această directivă se opune unei reglementări naționale care permite confiscarea în favoarea statului a unui bun despre care se susține că aparține altei persoane decât autorul infracțiunii fără ca această persoană să aibă posibilitatea de a se constitui parte în procedura de confiscare

Doi resortisanți bulgari (denumiți în continuare „persoanele interesate”) au fost condamnați penal pentru deținerea, în luna februarie 2019, la Varna (Bulgaria), fără autorizație, în vederea distribuirii lor, a unor stupefiante de mare risc. Ca urmare a acestei condamnări, Okrazhna prokuratura – Varna (Parchetul Regional din Varna, Bulgaria) a solicitat Okrazhen sad Varna (Tribunalul Regional din Varna, Bulgaria) confiscarea sumelor de bani descoperite în locuințele lor respective în cursul unor percheziții.

În ședința în fața acestei instanțe, persoanele interesate au declarat că sumele de bani confiscate aparțineau membrilor familiilor lor respective. Aceștia din urmă nu au participat la procedura în fața instanței menționate întrucât dreptul național nu permitea acest lucru. Aceeași instanță a refuzat să autorizeze confiscarea sumelor respective, considerând că infracțiunea pentru care persoanele interesate au fost condamnate nu era de natură să genereze avantaje economice. În plus, deși există dovezi că persoanele interesate vindeau stupefiante, ele nu au fost nici cercetate, nici condamnate pentru o asemenea infracțiune. Parchetul Regional din Varna a contestat această hotărâre, arătând că, în cadrul aplicării dispozițiilor naționale relevante, instanța menționată a omis să ia în considerare Directiva 2014/42¹.

În aceste condiții, instanța de trimitere a decis să solicite Curții să se pronunțe cu privire la necesitatea existenței unei situații transfrontaliere pentru declanșarea aplicării Directivei 2014/42, la întinderea confiscării prevăzute de această directivă, precum și la domeniul de aplicare al dreptului la o cale de atac efectivă recunoscut terțului care pretinde sau despre care se pretinde că este proprietarul unui bun care face obiectul unei confiscări. Prin hotărârea sa, Curtea se pronunță astfel asupra unor chestiuni de importanță crucială pentru a preciza domeniul de aplicare al Directivei 2014/42 și interpretarea unora dintre noțiunile sale cheie.

Aprecierea Curții

În primul rând, Curtea constată că **deținerea de stupefiante în vederea distribuirii acestora intră în domeniul de aplicare al Directivei 2014/42 chiar dacă toate elementele inerente săvârșirii acestei infracțiuni se limitează la interiorul unui singur stat membru**. Astfel, în temeiul Tratatului FUE², o asemenea infracțiune intră sub incidența unuia dintre domeniile criminalității de o gravitate deosebită de dimensiune transfrontalieră citate în acest tratat. În consecință, legiuitorul Uniunii este competent să adopte norme minime de armonizare cu privire la definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în acest domeniu, această competență acoperind și situațiile

¹ Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană (JO 2014, L 127, p. 39).

² Articolul 83 alineatul (1) TFUE.

în care elementele inerente săvârșirii unei infracțiuni concrete se limitează la interiorul unui singur stat membru.

În al doilea rând, Curtea consideră că Directiva 2014/42 nu prevede numai confiscarea bunurilor care constituie un avantaj economic rezultat din infracțiunea pentru care a fost condamnat autorul infracțiunii respective, **ci are în vedere și confiscarea bunurilor care aparțin acestui autor și cu privire la care instanța națională sesizată cu soluționarea cauzei este convinsă că provin din alte activități infracționale**. Astfel de confiscări trebuie să se efectueze însă cu respectarea garanțiilor prevăzute de această directivă³ și sunt supuse condiției ca infracțiunea pentru care a fost găsit vinovat autorul menționat să figureze printre cele enumerate acolo⁴ și ca această infracțiune să fie susceptibilă să genereze, în mod direct sau indirect, un avantaj economic.

În ceea ce privește primul tip de confiscare, este necesar ca produsul a cărui confiscare este preconizată **să rezulte din infracțiunea pentru care a intervenit condamnarea definitivă a autorului său**.

În ceea ce privește a doua situație, care corespunde confiscării extinse⁵, Curtea precizează, pe de o parte, că, pentru a stabili dacă o infracțiune este susceptibilă să dea naștere unui avantaj economic, **statele membre pot lua în considerare modul de operare, de exemplu dacă infracțiunea a fost săvârșită în condiții de criminalitate organizată sau cu intenția de a genera profituri periodice din infracțiuni**⁶. Pe de altă parte, convingerea instanței naționale că bunurile provin din activități infracționale **trebuie să se bazeze pe circumstanțele cauzei, inclusiv pe elementele de fapt concrete și pe elementele de probă disponibile**⁷. În acest scop, instanța menționată poate printre altele să ia în considerare disproporția dintre valoarea bunurilor în discuție și venitul legal al persoanei condamnate⁸.

În ceea ce privește, în sfârșit, confiscarea aplicată terților⁹, aceasta presupune **să fie stabilite existența unui transfer de produse de la o persoană suspectată sau învinuită către un terț sau achiziționarea unor asemenea produse de către un terț, precum și cunoașterea de către terțul menționat a faptului că acest transfer sau această achiziție avea drept scop evitarea confiscării**.

În al treilea rând, Curtea statuează că Directiva 2014/42 coroborată cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene **se opune unei reglementări naționale care permite confiscarea în favoarea statului a unui bun despre care se susține că aparține altei persoane decât autorul infracțiunii fără ca această persoană să aibă posibilitatea de a se constitui parte în procedura de confiscare**. Astfel, această directivă impune statelor membre să ia măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele afectate de măsurile pe care le prevede, inclusiv terții care pretind sau despre care se pretinde că sunt proprietarii bunurilor a căror confiscare este avută în vedere, **au dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil pentru păstrarea drepturilor lor**¹⁰. În plus, directiva menționată prevede mai multe garanții specifice pentru a asigura protecția drepturilor fundamentale ale unor asemenea terți. Printre aceste garanții **se numără dreptul de a fi asistat de un avocat pe întreaga durată a procedurii de confiscare**¹¹, care implică în mod evident dreptul acestor terți de a fi audiați în cadrul acestei proceduri, inclusiv dreptul de a-și invoca titlul lor de proprietate asupra bunurilor vizate de confiscare¹².

³ Articolul 8 alineatul (8) din Directiva 2014/42.

⁴ Articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2014/42.

⁵ Articolul 5 din Directiva 2014/42.

⁶ Considerentul (20) al Directivei 2014/42.

⁷ Considerentul (21) al Directivei 2014/42.

⁸ Articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2014/42.

⁹ Articolul 6 din Directiva 2014/42.

¹⁰ Articolul 8 alineatul (1) din Directiva 2014/42.

¹¹ Articolul 8 alineatul (7) din Directiva 2014/42.

¹² Articolul 8 alineatul (9) din Directiva 2014/42.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293